

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

1. Diyarbakır, sahip olduğu doğal alanlar ve ağırlıklı olarak meşe türlerinden oluşan orman varlığı bakımından önemli illerimizden biridir. Bununla birlikte son yıllarda artan sıcaklıklar, kuraklık, iklim değişikliğinin etkileri ve insan kaynaklı nedenler, bölgedeki yangın riskini daha da artırmaktadır.
2. 20 Haziran 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesi ile Mardin'in Mazıdağı ilçesi arasındaki bölgede çıkan yangın, ağır can ve mal kayıplarına yol açmış; 13 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 78 vatandaşımız yaralanmış ve çok sayıda küçükbaş ve büyükbaş hayvan telef olmuştur.
3. 25 Haziran 2025 tarihinde ise Diyarbakır'ın Çüngüş ilçesine bağlı Arpadere Mahallesi'nde çıkan orman yangınına itfaiye araçları, su tankerleri ve çok sayıda personelle müdahale edilmiş, yangın yaklaşık 12 saat süren çalışmalar sonucunda kontrol altına alınabilmiştir.
4. Son yıllarda yalnızca Diyarbakır'da değil, Türkiye'nin farklı bölgelerinde de orman ve arazi yangınlarının sayısında ve etkisinde artış yaşanması; yangınlara karşı alınan önlemlerin, müdahale kapasitesinin ve mevcut orman alanlarının korunmasına yönelik çalışmaların kamuoyu tarafından bilinmesini önemli hâle getirmiştir.
5. Bu çerçevede, Diyarbakır'daki orman varlığının mevcut durumu, son yıllarda meydana gelen yangınlar, yangınlarla mücadele kapasitesi ve orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin olarak;
6. 1 Ocak 2021 ile 30 Ağustos 2026 tarihleri arasında Diyarbakır il sınırları içerisinde kaç orman yangını meydana gelmiştir? Bu yangınların 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarına göre dağılımı nedir?
7. Söz konusu yangınlarda her yıl ayrı ayrı olmak üzere kaç hektar ormanlık alan zarar görmüştür? 1 Ocak 2021-30 Ağustos 2026 döneminde yanan toplam ormanlık alan miktarı ne kadardır?
8. Diyarbakır'da bu dönemde meydana gelen orman yangınlarının çıkış nedenlerine göre dağılımı nedir? İhmal ve dikkatsizlik, kasıt, kaza, yıldırım ve nedeni belirlenemeyen yangınların yıllara göre sayısı kaçtır?
9. Aynı dönemde Diyarbakır'da meydana gelen yangınların; 0-4 hektar, 4-100 hektar ve 100 hektarın üzerindeki yangınlar olmak üzere büyüklüklerine göre yıllık dağılımı nedir?
10. Diyarbakır'da meydana gelen orman yangınlarına ortalama müdahale süresi ne kadardır? Yangının ihbar edilmesinden ilk müdahaleye kadar geçen ortalama süre yıllar itibarıyla değişmiş midir?
11. Diyarbakır'da orman yangınlarıyla mücadelede kullanılmak üzere hâlen kaç arazöz, su tankeri, iş makinesi ve diğer kara aracı bulunmaktadır? Yangınla mücadelede görev yapan toplam personel sayısı kaçtır?
12. Diyarbakır'daki orman yangınlarına hava araçlarıyla müdahale imkânı bulunmakta mıdır? İde veya yakın bölgelerde konuşlandırılmış yangın söndürme uçağı ya da helikopteri var mıdır? 2021 yılından bu yana Diyarbakır'daki yangınlara kaç kez hava aracıyla müdahale edilmiştir?

13. 30 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla Diyarbakır ilindeki toplam ormanlık alan kaç hektardır? Bu alanın normal kapalı, boşluklu kapalı, koru, baltalık ve diğer orman türlerine göre dağılımı nedir?
14. Diyarbakır'daki toplam ormanlık alanın 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 2026 yılları sonu itibarıyla miktarı nedir? Bu süre içerisinde ormanlık alanlarda artış veya azalış olmuş mudur? Olmuşsa bunun nedenleri nelerdir?
15. Diyarbakır'daki doğal orman alanlarının toplam büyüklüğü ne kadardır? Bu alanların ağaç türlerine, özellikle meşe ve diğer yerel türlere göre dağılımı nedir?
16. Diyarbakır'da ağaçlandırma ve erozyon kontrolü amacıyla ayrılmış veya çalışmaların sürdürüldüğü toplam alan ne kadardır? 2021 yılından bu yana kaç hektarlık alanda ağaçlandırma ve erozyonla mücadele çalışması yapılmıştır?
17. Diyarbakır'da orman vasfını kaybetmiş olup yeniden ağaçlandırılması veya rehabilite edilmesi planlanan alanların toplam büyüklüğü ne kadardır? Bu alanlara ilişkin yürütülen veya planlanan çalışmalar nelerdir?
18. 1 Ocak 2021 ile 30 Ağustos 2026 tarihleri arasında 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında Diyarbakır'da orman sınırları dışına çıkarılan toplam alan ne kadardır?
19. Bu dönemde orman sınırları dışına çıkarılan alanların Çınar, Çüngüş, Silvan, Lice, Kulp, Eğil, Dicle ve diğer ilçelere göre dağılımı nedir?
20. Orman sınırları dışına çıkarılan söz konusu alanların mevcut kullanım veya tahsis amaçları nelerdir? Bunlardan ne kadarı tarım, hayvancılık, yerleşim, enerji, madencilik veya diğer amaçlarla kullanılmaktadır?
21. Diyarbakır'da 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesi kapsamında orman sınırları dışına çıkarılan alanların toplam büyüklüğü ne kadardır? Bu alanların yıllara ve ilçelere göre dağılımı nedir?
22. Orman sınırları dışına çıkarılan alanlara karşılık yeni orman alanı oluşturulması amacıyla Hazine adına tescil edilerek Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen taşınmaz bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bu alanların toplam büyüklüğü ve bulundukları yerler neresidir?
23. 6292 sayılı Kanun kapsamında Diyarbakır'da bulunan 2/B alanlarından hak sahiplerine satışı yapılan taşınmaz sayısı kaçtır? Bu taşınmazların toplam yüzölçümü ve ilçelere göre dağılımı nedir?
24. Diyarbakır il sınırları içerisinde kaç adet yangın gözetleme kulesi bulunmaktadır? Bu kulelerin kaçı aktif olarak kullanılmaktadır ve son beş yıl içinde kaçında yenileme veya modernizasyon çalışması yapılmıştır?
25. Diyarbakır'da orman yangınlarının erken tespiti amacıyla meteorolojik takip, kamera, sensör, insansız hava aracı, uydu görüntüleri veya benzeri teknolojik sistemlerden yararlanılmakta mıdır? Kullanılan sistemlerin kapsamı nedir?
26. Orman yangınlarının önlenmesine yönelik olarak Diyarbakır'da vatandaşlara, çiftçilere, hayvan yetiştiricilerine ve kırsal bölgelerde yaşayanlara yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmakta mıdır? 2021 yılından bu yana bu kapsamda kaç eğitim veya bilinçlendirme faaliyeti gerçekleştirilmiş ve kaç kişiye ulaşılmıştır?
27. 20 Haziran 2024 tarihinde Çınar-Mazıdağı bölgesinde meydana gelen ve 13 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği yangının ardından benzer can kayıplarının önlenmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından hangi ilave tedbirler alınmıştır?
28. Diyarbakır'da ormanlık alanlar ile köyler, mahalleler ve diğer yerleşim alanları arasında yangının yayılmasını önlemeye yönelik yangın emniyet yolları, şeritleri, yeşil bantlar veya benzeri koruyucu alanlar oluşturulmuş mudur? Oluşturulmuşsa bunların toplam uzunluğu ve bulunduğu ilçeler hangileridir?

29. Bakanlığınızın 2026-2030 döneminde Diyarbakır özelinde uygulanmak üzere hazırlanmış bir orman yangınlarıyla mücadele veya yangın riskini azaltma eylem planı bulunmakta mıdır? Varsa plan kapsamında öngörülen çalışmalar, hedefler ve ayrılan bütçe nedir?
30. İklim değişikliği, artan sıcaklıklar ve kuraklığın Diyarbakır'daki orman varlığı üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma veya risk analizi bulunmakta mıdır?
31. Diyarbakır'da iklim değişikliği ve kuraklığa karşı ormanların dayanıklılığını artırmak amacıyla yürütülen veya planlanan rehabilitasyon, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü projeleri nelerdir? Bu projeler için ayrılan toplam bütçe ne kadardır?
32. Diyarbakır'da meydana gelen orman yangınlarının ne kadarı insan kaynaklıdır? Bakanlığınızın elinde yangınların insan kaynaklı olduğuna ilişkin oransal bir veri bulunmakta mıdır?
33. Kasıt sonucu çıkarıldığı tespit edilen orman yangınlarıyla ilgili olarak 2021 yılından bu yana Diyarbakır'da kaç olay hakkında adli makamlara bildirimde bulunulmuş veya hukuki takip başlatılmıştır? Bu tür yangınların önlenmesi ve caydırıcılığın artırılması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen ilave bir çalışma bulunmakta mıdır?